

Przepisy o warunkach legalizowania przymiarów bławatnych.

Na podstawie art. 11 Dekretu o miarach (Dz. Pr. r. 1919 № 15 poz. 211) wydaje się następujące przepisy o warunkach legalizowania przymiarów bławatnych.

Zakres stosowania.

1. Do detalicznej sprzedaży materiałów bławatnych oraz tych wszystkich użytków, gdzie nie będą wymagane przymiary innego rodzaju.

Wielkość.

2. Dopuszczalne są przymiary bławatne miary (ogólnej) 1 metr i 0,5 metra.

Przymiary te mogą być zaopatrywane w podziałkę o działkach długości 0,5 centymetra, 1 centymetra, 5 centymetrów, 10 centymetrów i 50 centymetrów.

Materiał.

3. Dozwolone są metale, drzewo bukowe i grabowe oraz inne gatunki drzewa podobnej twardości i niezmienności kształtów.

Konstrukcja.

4. Dozwolone są przymiary końcowe dwóch rodzajów: z rękojeścią i bez rękojeści.

Końce winny być płaszczyznami.

5. **Przymiary bez rękojeści** winny być ograniczone dwoma końcami storcowymi i posiadać kształt pryzmy prostej o przekroju prostokątnym (fig. 1).

Wymiary przymiarów drewnianych winny być następujące: szerokość 20 mm ÷ 25 mm, grubość 10 mm ÷ 15 mm.

Końce przymiarów drewnianych winny być zaopatrzone w skówki mosiężne lub miedziane kształtu wskazanego przez rysunek (fig. 1÷3). Między drzewem a skówką nie może być prześwitu, zewnętrzne płaszczyzny skówki winny znajdować się w płaszczyznach odpowiednich grani przymiaru. Krawędzie skówki winny być wyraźne. Grubość ścianek skówki winna wynosić nie mniej niż 1,5 mm. Skówka winna być przymocowana w sposób trwały do drzewa gwoździami lub nitami, w sposób pokazany na rysunku (fig. 1 II); o ile w tym celu będą stosowane wkrętki, to winny one mieć spiłowaną główkę na gładko (aż do dna szpary).

Płaszczyzny ograniczenia (końce) winny być prostopadłe do wszystkich bocznych grani przymiaru.

Przymiary te mogą być zaopatrywane w otwory dla wkrętek z zatopionymi główkami do przymocowywania przymiarów do ład sklepowych.

Przepisy obowiązujące w miernictwie

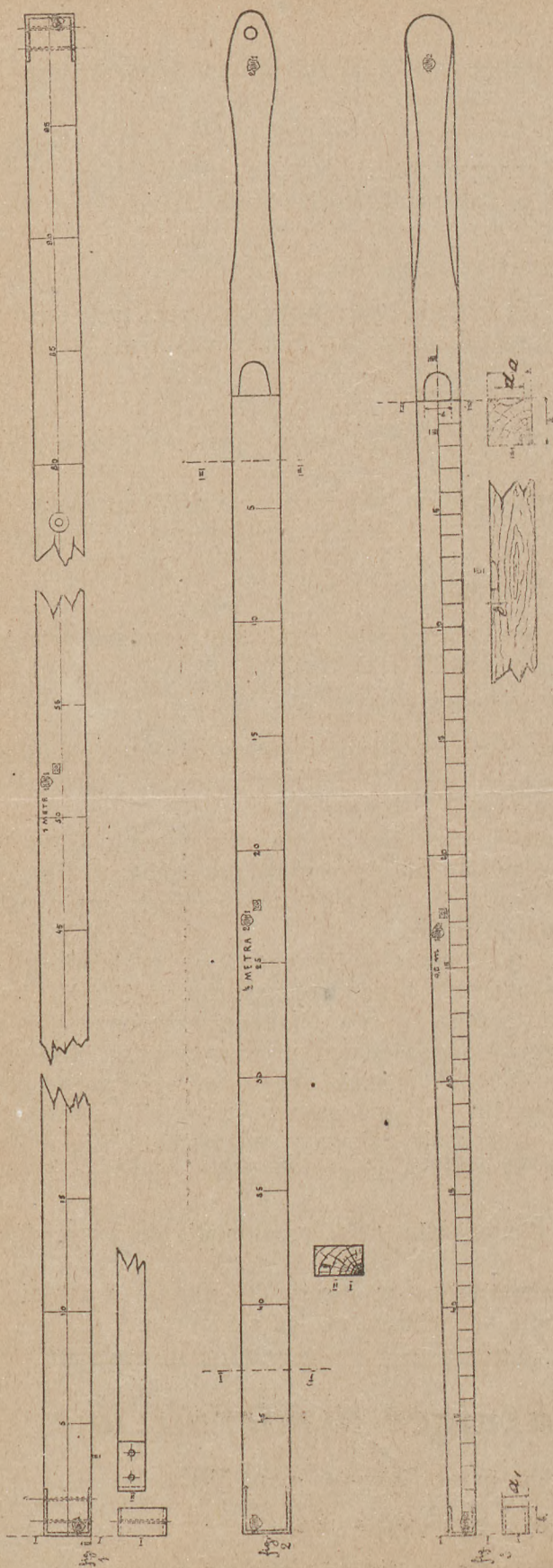
czasopismo wydawane przez Główny Urząd Miar.

Warszawa dnia 26 kwietnia 1920 r.

№ 24

Cena 2 mk. 50 fen.

Układać w porządku wielkości liczb tytułowych.



Przymiary metalowe winny posiadać taką samą wytrzymałość na zgięcie jak drewniane.

6. Przymiary z rękojeścią (fig 2 i 3) ograniczone są z jednej strony końcem storcowym z drugiej końcem wgłębionym. Grani posiadająca koniec wgłębiony jest granią roboczą.

Kształt tych przymiarów poza rękojeścią winien przedstawiać pryzmę prostą, o przekroju prostokątnym (fig. 2); jednakże granie pryzmy mogą być ścięte w taki sposób, aby nadać przymiarowi kształt ściętej piramidy (fig. 3).

7. Wymiary przymiarów drewnianych winny wynosić:

a) przymiarów o przekroju prostokątnym:

szerokość przymiaru 20 mm. ÷ 25 mm.
grubość przymiaru 10 mm. ÷ 12 mm.

b) przymiarów o przekroju kwadratowym:

szerokość i grubość 18 mm. ÷ 20 mm.

W przymiarach piramidalnych wymiary podane winny mieć miejsce w końcu przymiaru u rękojeści, zaś szerokość, jak i grubość jego w końcu wolnym nie powinny być mniejsze każda od $\frac{2}{3}$ odpowiedniego wymiaru w końcu u rękojeści, t. j. (fig 3 I i II)
 $a : a \geq \frac{2}{3}$ i $b : b \geq \frac{2}{3}$.

Szerokość rękojeści w miejscu największym nie może być mniejsza od 15 mm.

Przymiary metalowe winny posiadać taką samą wytrzymałość na zgięcie jak i przymiary drewniane.

8. Ograniczenie przymiaru przy rękojeści winno mieć miejsce przez prostopadłą do grani roboczej przymiaru: grani wgłębienia, którego wymiary (fig. 3 II i III) dla przymiarów drewnianych i metalowych winny wynosić $e = 2,5 \text{ mm} \div 5,5 \text{ mm}$,
 $d = 12 \text{ mm} \div 15 \text{ mm}$.

Drugie ograniczenie winno być wykonane jako koniec storcowy ze skówką, jak w przymiarach blawatnych bez rękojeści.

W przymiarach przyrządkowych końce winny być prostopadłe do grani bocznych, w przymiarach z graniami skośnymi — prostopadłe do prostej długości, t. j. prostej łączącej środki równoległych krawędzi obu końców grani pomiarowej.

Przymiary z rękojeścią mogą mieć z boku drugą grań roboczą. Za ograniczenie miary ogólnej (wrazie grani skośnych) uważa się tutaj krawędzie końców.

9. Podziałki w przymiarach o granicach prostokątnych winny być prostopadłe do krawędzi grani, w przymiarach o granicach skośnych — prostopadłe do prostej długości, która również w tym wypadku winna być wykreślona na przymiarze.

Podziałki winny być wykonane za pośrednictwem kresek wgłębionych. Szerokość kreski nie powinna przekraczać 0,5 mm.

Przymiary żelazne winny posiadać wpustkę miedzianą do cechowania (Przep. ogólne art. 9).

Oznaczenia.

10. Ogólna długość winna być oznaczona w metrach: wartość liczbowa jednością, względnie ułamkiem (prostym lub dziesiętnym), jednostka w pełnem brzmieniu lub skrócie m. Skróć winien być wykonany minuskulą i bez kropki na końcu.

Oznaczenie ma być wykonane na każdej płaszczyźnie roboczej.

Oznaczenia liczbowe podziałki winny wyrażać wartość miary w centymetrach.

Uchybienia wzorcowania.

11. Granice dopuszczalnych uchybień wzorcowania wynoszą:

A. dla długości ogólnej.

Dla przymiarów:

1 m	1,5 mm
0,5 m	1 mm

B. dla podziałki.

Granica dopuszczalnego uchybienia dowolnego ograniczenia od obu końców przymiaru równa jest granicy dopuszczalnego uchybienia dla ogólnej długości.

Dla dwóch działek sąsiednich dopuszczalna różnica wynosi 0,5 mm.

Cechowanie.

12. W środku przymiaru: na każdej powierzchni roboczej cecha urzędu i roczna. Prócz tego zabezpiecza się skówkę, cechując stemplem urzędu tak, aby część cechy wypadła na skówce, reszta — na drzewie.

W przymiarach z rękojeścią zabezpiecza się tę ostatnią od obcinania przez odczekanie stemplem urzędu.

Przepisy przechodnie.

13. Przymiary bławatne wylegalizowane przed uzyskaniem mocy obowiązującej przez przepisy niniejsze, a zgłoszone do legalizacji wtórnej we właściwym terminie, o ile różnią się od przymiarów legalnych tylko w konstrukcji (art 4÷9 niniejszych przepisów), mogą być legalizowane aż do 1 stycznia 1923 roku.

14. Przepisy niniejsze uchylają wszelkie postanowienia, dotyczące warunków legalizowania przymiarów bławatnych, obowiązujące dotychczas w b. zaborach austriackim i rosyjskim.

15. Przepisy niniejsze uzyskują moc obowiązującą od daty ogłoszenia. Jednakże w b. zaborze austriackim przymiary, wykonane według przepisów dotychczas obowiązujących, mogą być legalizowane do dnia 1 lipca 1920 r.

Warszawa, 20 kwietnia 1920 r.

L. S.

GLÓWNY URZĄD MIAR

(—) inż. Z. Rauszer.

Do

URZĘDU MIAR



w Kielcach.

